

[Axel Christensen.]

hedsforhold over for den Boplads, han een Gang har faaet i den paagældende Ejendom; det kan navnlig for dem, der har deres Virksomhed, Butik eller Værksted i en Ejendom, betyde overordentlig meget, at der træffes beskyttende Foranstaltninger, saa de ikke bliver udsat for urimelige Paalæg paa Lejen i Tilfælde, hvor de faktisk har oparbejdet en god Forretning, og hvor Husejeren i Kraft deraf tør vove at komme med et Paalæg, som han mener, den paagældende Lejer er nødt til at gaa ind paa, fordi det vil være meget vanskeligt for ham at flytte sin Forretning, idet han ikke kan flytte den ret langt, hvis han vil være sikker paa at tage sine Kunder med sig. Paa den anden Side er Lovforslagene affattet saadan, at de giver den anden Part, Ejerne, Ret til at skride ind over for Misbrug og Hensynsløshed fra Lejernes Side.

Under Forhandlingerne her i Dag er det blevet sagt fra Venstres Side, at man ikke kan gaa med til Gennemførelsen af Lovforslagene, som man betegner som parti-agitatoriske Forslag. Nej, Forslagene bunder i noget andet, de bunder i det Forhold, at Regeringspartierne nu indfried deres Løfter til Vælgerne; og Opfyldelsen af disse Løfter imødeses af Tusinder af Lejere med stor Tilfredshed. Det konservative Folkepartis Ordfører har ogsaa grædt mange salte Taarer over disse Forslag i Dag, og saavel Venstre som de Konservative argumenterer ud fra den Betragtning, at de taler Lejernes Sag. Det tror jeg hellere, man skal spare sig, for Lejerne er i hvert Fald ikke i dette Tilfælde i Tvivl om, hvem der har deres Sympati, Lejerne er ikke i Tvivl om, at det er Regeringspartiernes Stilling og Regeringspartiernes Arbejde for denne Sag, der har den største Sympati inden for de Rækker.

Jeg kan derfor paa mit Partis Vegne tiltræde de to Lovforslag med de af Fler-tallet i det høje Folketing vedtagne Ændringer og skal i øvrigt anbefale Forslagene til hurtig Behandling og Vedtagelse.

Indenrigsministeren (Bertel Dahlgaard):

Jeg takker for den Tilslutning, der er givet til Lovforslagene fra Ordførerne for Socialdemokratiet og Det radikale Parti, og skal i øvrigt knytte nogle enkelte Bemærkninger til de Udtalelser, der er fremsat af den ærede konservative Ordfører og af Venstres ærede Ordfører.

Den ærede Ordfører for Venstre (Stensballe) begyndte med at tale om, hvor lykkelig en Udvikling med Hensyn til Byggeriet man var kommet ind i i Provinsen, efter at

Restriktionerne var ophørt i 1920'erne. Nu er der i og for sig ikke megen Grund til at komme dybt ind paa hele det Spørgsmaal, idet de Lovforslag, der her foreligger, jo ikke gaar ud paa Indførelse af Krigstidens Restriktioner paa det Omraade. Det er ikke en Lovgivning om Huslejenævn, det er en Lovgivning først og fremmest om Retsforholdet mellem Ejer og Lejer, om en Nyordning af hele Spørgsmaalet om Beskyttelse af erhvervsdrivendes Lejemaal. Men hvis man endelig skulde tale om det, saa er jeg slet ikke i Tvivl om, at den ærede Ordfører selv er ganske klar over, at den stærke Stigning i Byggeriet, der fremkom i Provinsen — og som for øvrigt ogsaa fremkom i København samtidig, skønt Huslejerestriktionerne her var bevaret —, selvfølgelig skyldes de økonomiske Omstændigheder, hvorunder Byggeriet i det hele taget arbejdede dengang, ikke derimod den ene eller den anden Huslejelov. En afgørende Ting i saa Henseende var ogsaa Renteniveauet, de bedre Obligationskurser; det er et Forhold, som jeg vil nævne her netop i Anledning af de Udtalelser, som den ærede Ordfører for Venstre fremsatte med Hensyn til Rentens Højde nu. Man maa ikke glemme, at dengang den ærede Ordførers Parti havde Regeringsmagten, fra 1920 til 1924, naaede Renten en saadan Højde her i Landet, at det kun var rimeligt og en Selvfølgelighed, at det maatte virke hemmende paa Byggeriet. Man maa huske paa, at mens man nu taler om en Diskonto paa 4 pCt. som en høj Diskonto, saa havde vi under Venstre- regeringen fra 1920 til 1924 altid en Diskonto paa mellem 5 og 7 pCt., og det er indlysende, at det maatte føre til et Fald i Obligationskurserne og til et saa lavt Niveau for Obligationerne, at Byggeriet selvfølgelig maatte ligge stille i meget betydeligt Omfang.

Naar den ærede Ordfører for Venstre (Stensballe) i denne Forbindelse talte om Valutacentralen og Valutaordningen, er det dog indlysende for enhver, der har, skal vi sige, økonomisk Begreb, derfor ogsaa for den ærede Ordfører, at de, der ønsker og arbejder for en Ophævelse af Valutaordningen — en Ophævelse, der med Naturnødvendighed maa føre til, at Kreditstramning og Diskontopolitik maa træde i Stedet for Valutareguleringen —, ja, de er selvfølgelig med til at virke fuldstændig lammende paa alt Byggeri her i Landet i Fremtiden.

Den ærede Ordfører talte i denne Forbindelse om, hvilken lykkelig Indflydelse ude i Provinsen Huslejerestriktionernes Ophævelse havde faaet derigennem, at det